

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ

Найважливішою умовою успішного функціонування та процвітання будь-якого підприємства є ефективне використання виробничих запасів, належна організація складського обліку яких, у поєднанні з своєчасністю проведення інвентаризацій, є актуальною проблемою, яка потребує вирішення шляхом проведення співставлення облікових залишків запасів на складах із фактичними даними (підтвердженими описами, актами, звіряльними відомостями, протоколами).

Питаннями обліку запасів на складах та їх інвентаризації опікується доволі значна кількість вітчизняних вчених та молодих дослідників, серед яких : Левченко О., Бурдейна Л., Приймак О., Безкоровайна Л., Немченко Д., Саблук П., Івахненков С., Усач Б., Мултанівська Т., Круковська О., Лень В., Ткаченко Н., Швець В., Мурашко О., Бойцова М. та ряд інших. У даних напрацюваннях приділено особливу увагу теоретико-методичним особливостям складського обліку запасів на підприємствах, проте питання його поліпшення в практичному розумінні потребують подальшого вивчення.

У ході дослідження ставиться за мету поліпшення складського обліку результатів інвентаризації запасів підприємства за допомогою покращення ведення первинного обліку в частині документального оформлення результатів інвентаризації (звіряльних відомостей).

Згідно з П(С)БО 9 «Запаси» під запасами варто розуміти, активи, які утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, використання робіт та надання послуг, а також управління підприємством [1].

Відповідно до ст. 10 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства зобов'язані проводити інвентаризацію активів і зобов'язань, під час якої перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан і оцінка [2].

Існує твердження, що необхідними передумовами правильної організації обліку запасів на підприємствах є: оптимальна організація запасів на складах; побудова номенклатури запасів; існування на підприємстві інструкції з обліку запасів; обґрунтована класифікація запасів; затвердження норм витрачання запасів, документальне підтвердження операцій. Не менш важливим питанням є обґрунтування результатів проведеної інвентаризації запасів.

Згідно зі ст. 20 розділу II Наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань» бухгалтерською службою складаються звіряльні відомості активів і зобов'язань, у яких відображаються розбіжності між даними бухгалтерського обліку і даними інвентаризаційних описів (актів інвентаризації) [3].

Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження типових форм для відображення бюджетними установами результатів інвентаризації» затверджено типову форму «Звіряльної відомості результатів інвентаризації запасів», яка може застосовуватися юридичними особами, незалежно від їх форм власності, а також іноземними представництвами, але вона не є обов'язковою, тобто використовується за бажанням [4].

Вбачаємо за необхідне доопрацювати дану форму, виходячи з потреб підприємств приватної форми власності та специфіки аналітичного та синтетичного обліку. Саме тому,

в запропонованій нами формі «Звіряльної відомості результатів інвентаризації запасів» окремо наводяться кількісні та вартісні результати проведення інвентаризації (табл. 1).

Таблиця 1– Звіряльна відомість результатів інвентаризації запасів*

<p>Назва підприємства ТОВ «Індивідуал» Код за ЄДРПОУ 35883588 Місце складання 14037, м.Чернігів, вул Громадська, буд. 44 Підстава для інвентаризації Наказ №54/21 від 01 березня 2021р. Матеріально-відповідальна особа Клімкіна К.І. Назва складу Склад №1</p> <p style="text-align: center;">ЗВІРЯЛЬНА ВІДОМІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗАПАСІВ №1 ВІД 05.03.2021 РОКУ</p>
--

I. Кількісні результати проведення інвентаризації

№	Субрахунок	Найменування запасів	Одиниця виміру	Кількість згідно з обліком	Надлишки за результатами інвентаризації		Недостача за результатами інвентаризації		Вплив природного убутку		Результати інвентаризації	
					Надлишки всього	в т.ч. зараховані в покриття недостач	Недостачі всього	в т.ч. недостачі зараховані за рахунок надлишків	Недостачі списані в межах природного убутку	Недостачі понад природний убуток	Надлишки	Недостачі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	205	Фарба	л	100	-	-	2,0	-	0,5	1,5	-	1,5
2	205	Пісок	т	13,5	0,5	0,2	0,2	0,2	-	-	0,3	-
3	205	Щебінь	кг	345	-	-	3	-	2	1	-	1

II. Вартісні результати проведення інвентаризації

№	Субрахунок	Найменування запасів	Одиниця виміру	Залишки на початок		Надлишки		Недостачі		Залишки на кінець	
				Кількість	Вартість, грн.	Кількість	Вартість, грн.	Кількість	Вартість, грн.	Кількість	Вартість, грн.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	205	Фарба	л	100	1700,00	-	-	1,5	25,50	98,5	1674,50
2	205	Пісок	т	13,5	19450,00	0,3	432,22	-	-	13,8	19882,22
3	205	Щебінь	кг	345	5865,00	-	-	1	17,00	344	5848,00

Голова інвентаризаційної комісії

директор Клімкіна А.Г

Члени інвентаризаційної комісії

головний інженер Зінченко А.О.
головний бухгалтер Зуб А.К.
бухгалтер Жолудь К.І.

*Джерело: власна розробка автора.

Отже, за результатами проведеного дослідження запропоновано форму «Звіряльної відомості результатів інвентаризації запасів» та наведено приклад її заповнення. Дана форма передбачає систематизацію інформації щодо проведеної інвентаризації у розрізі кількісних та вартісних показників. Крім того, ставимо за належне зазначити, що дана відомість дозволить підвищити якість складського обліку на підприємстві у розрізі інформації щодо надлишків та нестач виявлених у ході інвентаризації.

Для ефективної організації роботи складу можливо використання різних програмних забезпечень, але одним з найбільш популярних варіантів є «1С Складський облік».

Список використаних джерел

1. П(С)БО 9 «Запаси» від 20.10.1999 року №246. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>.

3. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань» від 02.09.2014 року №879. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>.

4. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження типових форм для відображення бюджетними установами результатів інвентаризації» від 17.06.2015 року №572. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>.

Лоха А. Є., здобувачка вищої освіти 4 курсу, група ОА-171

Науковий керівник – **Перетяцько Ю. М.**, к.е.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПОЛІПШЕННЯ ТА УТРИМАННЯ ОБ'ЄКТА ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Особливими суб'єктами господарювання є бюджетні установи, метою, яких є не отримання прибутку, а виконання функцій держави. Для їх функціонування фінансові ресурси виділяються із державного або місцевого бюджету. У зв'язку із специфікою діяльності, у структурі основних засобів переважають комп'ютери, ксерокси, меблі, службові автомобілі, які можуть швидко виходити з ладу та потребувати ремонту або поліпшення.

Методологічну основу відображення в обліку витрат понесених на ремонт та поліпшення становить Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 “Основні засоби”. У п. 1 та п. 2 III розділу [1] зазначено, що витрати на поліпшення об'єкта основних засобів збільшують його первісну вартість, а при проведенні ремонту - визнаються витратами звітного періоду, в якому вони були понесені [1]. Слід відзначити, що до поліпшення основних засобів буде відноситися: реконструкція (реставрація), модернізація, добудова, дообладнання. Під ремонтом буде матися на увазі - відновлення або підтримання об'єкта основних засобів у технічному стані, який дозволяє приносити економічні вигоди на первісно оціненому рівні його продуктивності.

Згідно Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету на поточний та капітальний ремонт відносяться на видатки за відповідними кодами економічної класифікації видатків (КЕКВ) (табл. 1).

Таблиця 1 - Класифікація кодів економічної класифікації видатків за видами ремонту

Вид ремонту	КЕКВ
При проведенні поточного ремонту	2240 „Оплата послуг (крім комунальних)”
При проведенні капітального ремонту	3132 „Капітальний ремонт інших об'єктів”

Джерело: згруповано самостійно за даними [2]

Як приклад, розглянемо модернізацію (дообладнання ГБО) автомобіля в Чернігівській районній лікарні ветеринарної медицини з метою більш економічного обслуговування транспортного засобу. Вартість придбання обладнання разом з повним встановленням становить 11070,00 грн. Для перереєстрації службового автомобіля у зв'язку з переобладнанням для роботи на газовому пальному установа звернулась до регіонального сервісного центру МВС. Вартість послуг з перереєстрації – 152,00 грн.